

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 7Csp/145/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316211136
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Tomášová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2017:8316211136.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Tomášovou v právnej veci žalobkyne: P. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXX/XX, XXX XX K. N. E., zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, AK ul. Sov. Hrdinov 153/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: POHOTOVOST', s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky a o vydanie bezdôvodného obohatenia, takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 68,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 68,- eur od 27.01.2017 do zaplataenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobu súd vo zvyšnej časti z a m i e t a.

Žalobkyni p r i z n á v a náhradu trov konania v rozsahu 50 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 28.11.2016 domáhala vydania rozhodnutia ktorým by súd vyslovil, že zmluvná podmienka v zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX z 26.11.2012, uvedená v bode 10. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú dve tretiny, zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľná a žalovaného by zaviazal zaplatiť žalobkyni sumu 68,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne odo druhého dňa po doručení žaloby žalovanému do zaplataenia a na náhradu trov konania.

2. Podanie žaloby odôvodnila tým, so žalovaným uzatvorila Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX dňa 26.11.012, výška úveru bola 100,- eur, za poplatok vo výške 68,- eur s tým, že celkovú čiastku vo výške 168,- eur sa žalovanému zaviazala splatiť v 6 splátkach po 28,- eur. Žalovanému zaplatila sumu 168,- eur. V ďalšom uviedla, že poplatok vo výške 68,- eur, je 2/3 tvorený nákladmi na vypracovanie uzatvorenie zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tou spojenou. Žalovaný jej reálne neposkytol plnenie za takýto poplatok. Poplatok nebol individuálne dojednaný a svojou výškou, na jednej strane a absenciou zodpovedajúceho protiplnenia na strane druhej, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a preto v zmysle § 53 ods. 1 OZ predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Žalovaný si nárokuje poplatok za úkony, ktoré nie sú spotrebiteľovi vopred známe. Výška poplatku prevyšuje sumu, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť na úrok a navyše nie je ničím odôvodnené, prečo poplatok závisí od výšky úveru. Poukázala na rozhodnutie Okresného súdu Prešov sp. zn. 11C/42/2012 v spojení s rozsudkom KS v Prešove sp. zn. 5Co/219/20123, ktorým rozhodol, že zmluvná podmienka v úverovej zmluve, v tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3, zahrňujúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy, spolu s administratívou

s tým spojenou, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne rozhodol KS v Banskej Bystrici sp.zn. 14Co/321/2012, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/2/2015, sp. zn. 4Co/52/2015, 17Co/550/2015.

V ďalšom poukázala, že zmluva o úvere ako zmluva spotrebiteľská musí obsahovať náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. Uzatvorená zmluva nemá náležitosti podľa uvedeného zákona uvedené v § 9 ods. 2 písm. c), f), i), j), k) a preto je poskytnutý úver podľa § 11 ods. 1 písm. a)) bezúročný a bez poplatkov. Na strane žalovaného tak v zmysle § 451 OZ došlo k bezdôvodnému obohateniu na jej úkor vo výške rozdielu medzi jeho platbami v sume 168,- eur a výškou úveru v sume 100,- eur, teda vo výške 68,- eur. O tom, že sa žalovaný na jej úkor bezdôvodne obohatil sa dozvedela od združenia na ochranu spotrebiteľa dňa 28.09.2016, kedy bola informovaná o tom, že predmetná zmluva nemá náležitosti predpísané zákonom a obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Vo vzťahu k objektívnej premlčacej dobe uviedla, že súdy opakovane posúdili konanie dodávateľov, ktorí porušujú spotrebiteľské právo ako úmyselné konanie, vedúce k ich bezdôvodnému obohateniu, čo má za následok desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu. Poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/72/2014, sp. zn. 3Co/89/2012, sp. zn. 7Co/84/2011, sp. zn. 1Co/293/2014, sp. zn. 2Co/9/2012, sp. zn. 5Co/134/2012, sp. zn. 20Co/166/2014, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/301/2011, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/648/2013.

3. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil a žiadal ju v celom rozsahu zamietnuť.

4. Súd sa oboznámil so žalobou a jej prílohami a zmluvou o úvere, všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, potvrdením žalovaného k úverovej zmluve, písomnými vyjadreniami strán sporu, prehlásením združenia HOOS a zistil tento skutkový stav veci:

5. Žalovaný ako veriteľ a žalobkyňa ako klient - dlžník uzatvorili dňa 26.11.2012 Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 100,- eur. Žalobkyňa sa zaviazala celkovo vrátiť sumu 168,- eur v 6 splátkach vo výške 28,- eur. Žalobkyňa sa zaviazala zaplatiť poplatok vo výške 68,- eur. Splatnosť prvej splátky bola dňa 20.12.2012. V zmluve nie je uvedená výška ročnej úrokovej sadzby, RPMN, priemerná výška RPMN, konečná splatnosť úveru.

6. Podľa bodu 10. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru žalovaného, dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve a zaväzuje sa ju uhradiť v mesačných splátkach tak, ako je uvedené v na prvej strane tejto zmluvy. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.

Podľa bodu 15. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru žalovaného, zmluvné strany sa dohodli v zmysle § 262 ods. 2 Obchodného zákonníka, že všetky ich právne vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom. Táto zmluva sa uzatvára podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka ako nepomenovaná zmluva.

7. Z predložených potvrdení žalobcu vyplýva, že žalobkyňi bol poskytnutý úver vo výške 100,- eur, ktorý je splatený a žalobkyňa celkovo uhradila sumu 168,- eur.

8. Združenie na ochranu občana spotrebiteľov HOOS v prehlásení zo dňa 09.11.2016 uviedlo, že dňa 28.09.2015 sa uskutočnilo stretnutie medzi žalobkyňou a zástupcom združenia a žalobkyňa bola informovaná o náležitostiach spotrebiteľských zmlúv, o neprimeraných odplatách a úrokoch za úvery, o rozhodnutiach súdov, bola oboznámená s judikatúrou SD EÚ.

9. Žalovaný v písomnom vyjadrení zo dňa 08.02.2017 uviedol, že medzi ním a žalobkyňou uzatvorená spotrebiteľská zmluva. Zmluva medzi nimi uzatvorená je zmluvou o úvere podľa Obchodného zákonníka. Uviedol, že na vyhlásení neprijateľnosti zmluvnej podmienky v zmysle žalobného návrhu nie je daný naliehavý právny záujem. Jedná sa o absolútny obchod a preto na zmluvu nie je možné aplikovať iné predpisy. V zmysle VPPÚ sa zmluvné strany dohodli, že v zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka sa všetky ich právne vzťahy budú spravovať Obchodným zákonníkom. Zmluvné strany sa môžu dohodnúť na základe akého zákona sa ich zmluvné strany budú spravovať. Čo v danom prípade aj nastalo. Iný zákon na daný zmluvný vzťah nie je možné aplikovať.

V ďalšom uviedol, že zákon v čase uzatvorenia zmluvy o úvere nestanovil maximálne možnú prípustnú výšku odplaty. Ak záväzkový vzťah vznikol pred 01.06.2014, odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi sa riadila podľa predpisov účinných do uvedeného dňa. Obmedzenie výšky odplaty sa preto na daný právny vzťah nebude aplikovať. Poukázal, že pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutia peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti. Klient uzatvoril zmluvu slobodne, vážne, zrozumiteľne, nie v tiesni, ani za nápadne nevýhodných podmienok, čo potvrdil svojim podpisom.

Poukázal, že súdna prax zhodne určila použitie Obchodného zákonníka nezávisle na dohode strán v prípade sporov zo zabezpečenia záväzkov zo zmluvy o úvere, ako aj v prípade vydania bezdôvodného obohatenia. Je preto nepochybné a maiori ad minus, že zmluva o úvere sa bez ohľadu na dohodu zmluvných strán riadi Obchodným zákonníkom. Vzťah Obchodného zákonníka a Občianskeho zákonníka je založený na subsidiárnom základe, čo znamená, že Občiansky zákonník je vo vzťahu k Obchodnému zákonníku všeobecným a podporným právnym predpisom. Vylúčiť aplikáciu Občianskeho zákonníka možno v obchodno-právnych vzťahoch aj dohodou zmluvných strán.

Pokiaľ sa jedná o nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia žalovaný uviedol, že zo zmluvy o úvere nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú stanovuje zákon. Žalobkyňa plnila na základe platne uzavretej zmluvy, táto zmluva nikdy nebolo právoplatne vyhlásená za neplatnú, právny dôvod na plnenie z tejto zmluvy neodpadol a majetkový prospech získal žalovaný z poctivých zdrojov.

Žalovaný vzniesol námietku premlčanie uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia v objektívnej a aj v subjektívnej premlčacej lehote v celom rozsahu ku dňu 15.03.2016. Žalobkyňa svoj nárok na súde uplatnila až dňa 28.11.2016. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 17Co/372/2015, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/567/2015, sp. zn. 13Co/557/2015, sp. zn. 13Co/90/2015.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol, aby súd žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol.

10. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení zo dňa 19.04.2017 uviedla, že v danej právnej veci ide o spotrebiteľskú vec, na ktorú je potrebné aplikovať ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Aplikácia Obchodného zákonníka by prichádzala do úvahy iba vtedy, ak by to bolo pre spotrebiteľa výhodnejšie. Poukázala na ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka a uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 402/2013 zo dňa 19.06.2013. Pokiaľ sa jedná o bod. 15 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru žalovaného, tak táto podmienka vytvára materiálnu disproporciu v jej neprospech, pretože sa tým vopred vzdáva svojich zákonných práv a zhoršuje si tým svoje zmluvné postavenie. Navyše nejde ani o individuálne dojednanie. Poukázala na rozhodnutie Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 5Co/58/2015, ktorý takúto zmluvnú podmienku určil za neprijateľnú a tiež poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/93/2016.

Pokiaľ sa jedná o namietaný nedostatok nalievavého právneho záujmu uviedla, že tento nie je potrebné preukazovať. Je daný spotrebiteľským právom. Poukázala na rozhodnutie NS SR sp. zn. 1NCdo/1/2009, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/18/2013, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/12/2012.

Vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania uviedla, že súdy opakovane posúdili konanie dodávateľov, ktorí porušujú spotrebiteľské právo, ako úmyselné konanie, vedúce k ich bezdôvodnému obohateniu na úkor spotrebiteľov, čo má za následok desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu. Z predmetu podnikania žalovaného, jeho konania a organizácie jeho činnosti, bezpochyby vyplýva jeden záver, že sa na úkor spotrebiteľa obohacovať chce a aj vie o tom, že sa na jeho úkor obohacuje. Profesionálny poskytovateľ nebankových úverov dlhodobo, systematicky, masovo na území SR porušuje spotrebiteľské právo, nie je možné takto konať inak ako vedome, cielene, teda úmyselne. V tomto smere poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/293/2014, sp. zn. 2Co/9/2012, sp. zn. 3Co/89/2011, sp. zn. 5Co/134/2012, sp. zn. 7Co/84/2011, sp. zn. 12Co/16,17,18/2016, sp. zn. 17Co/50/2015, sp. zn. 18Co/282/2015, sp. zn. 20Co/295/2016, sp. zn. 21Co/72/2014, sp. zn. 3Co/41/2012, Krajského súdu Žilina sp. zn. 9Co/648/2013. O tom, že sa žalovaný na jej úkor obohatil sa dozvedela dňa 28.09.2016 od združenia na ochranu spotrebiteľa. Preto považuje námietku premlčania za nedôvodnú.

V ďalšom ešte uviedla, že pokiaľ ide o bezdôvodné obohatenia tak že poukazuje na to, že úverová zmluva obsahuje neprijateľný administratívny poplatok. Tiež v nej absentujú náležitosti vyžadované zákonom č. 129/2010 Z.z. - adresa predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, doba trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti úveru, úrokovú sadzbu, RPMN a celkové náklady spotrebiteľa, výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Vzhľadom na uvedené je predmetný úver bezúročný a bez poplatkov.

11. Podľa § 137 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

- a) splnení povinnosti,
- b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,
- c) určenie, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
- d) určenie právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

12. Podľa § 261 ods. 3, písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Obchodný zákonník“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, strany si môžu dohodnúť, že ich záväzkový vzťah, ktorý nespadá pod vzťahy uvedené v § 261, sa spravuje týmto zákonom.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

13. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru,

podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Podľa § 11 ods. 1 Zákona, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20100611.html>> <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20100611.html>> <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20100611.html>> ,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

14. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 8 ods. 3 Zákona o ochrane spotrebiteľa, obchodná praktika sa tiež považuje za klamlivú, ak opomenie podstatnú informáciu, ktorú priemerný spotrebiteľ potrebuje v závislosti od kontextu na to,

aby urobil rozhodnutie o obchodnej transakcii, a tým zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil.

Podľa § 8 ods. 4 Zákona o ochrane spotrebiteľa, za klamlivé opomenutie sa tiež považuje, ak predávajúci skrýva alebo poskytuje nejasným, nezrozumiteľným, viacvýznamovým alebo nevhodným spôsobom podstatné informácie uvedené v odseku 1, alebo neoznami obchodný účel obchodnej praktiky, ibaže je zrejмый z kontextu, pričom v dôsledku klamlivého opomenutia priemerný spotrebiteľ prijme rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neprijal.

15. Podľa § 52 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

16. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný

platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Týmto predpisom je v danom prípade nariadenie vlády SR č.87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia č.87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

17. Na základe vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že medzi stranami sporu konania bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, teda spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

18. Zmluva uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka.

19. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

20. Žalovaný namietal, že nakoľko medzi účastníkmi konania bol uzavretý obchodno-závazkový právny vzťah, jedná sa o absolútny obchod, nie je možné vzhľadom na uvedené okrem ustanovení Obchodného zákonníka aplikovať ustanovenia iných právnych predpisov. Medzi stranami sporu bola v zmysle VPPÚ uzatvorená aj dohoda o rozhodnom práve v zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka.

Aj napriek tomu, že v danej právnej veci bola uzatvorená úverová zmluva, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, ako už súd uviedol vyššie, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a v zmysle príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože ju uzatváral právny žalovaný ako dodávateľ a žalobkyňa ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy bol daný žalovaným bez možnosti žalobkyne privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, úprava ktorých je v Občianskom zákonníku pre spotrebiteľa výhodnejšia.

Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod). Aplikačná prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať (od 1.1.1992), avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na vadnosť právneho úkonu vrátane odstúpenia v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi

podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia. (porov. tiež Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5MCdo 20/09).

Úprava v Občianskom zákonníku dopadá na obidve strany v súlade s princípom rovnosti, no je citlivejšia, zohľadňuje aspekt informovanosti spotrebiteľa, explicitne priznáva rovnaké práva aj ručiteľovi, garantuje efektívnejšie uplatnenie práva pri plynutí času pri zlom úmysle veriteľa a pod. Nemožno prehliadnuť pritom fakt, že sú to predovšetkým dodávatelia, ktorí uplatňujú veci na súde. Spory vyvolané spotrebiteľmi sú len veľmi zriedkavé, a preto argument o obchodnom práve a rovnosti „pre všetkých“ je objektívne značne relativizovaný.

Do 01.04.2015 v prípade zmluvy o spotrebiteľskom úvere bola daná dôvodnosť aplikácie a použitia ustanovení Občianskeho zákonníka pred ustanoveniami Obchodného zákonníka výhodnosťou ustanovení Občianskeho zákonníka v prospech spotrebiteľa a teda ani do uvedeného dňa nebola v prípade spotrebiteľských úverových zmlúv vylúčená aplikácia Občianskeho zákonníka.

Obdobný právny názor bol vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 15Co/61/2015 zo dňa 27.05.2015, sp. zn. 23Co/49/2015 zo dňa 21.03.2016, sp. zn. 21Co/193/2014 zo dňa 27.08.2015, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/141/2015 zo dňa 28.08.2015, Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15Co/313/2014 zo dňa 23.09.2015

Zákonom č. 102/2014 Z.z. bolo znenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka doplnené o tretiu vetu so znením: „Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.“ Teda bolo uzákonené, že v prípade spotrebiteľských zmlúv sa aplikujú vždy na daný právny vzťah ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Súd poukazuje, že aplikácia § 52 ods. 2 tretia veta Občianskeho zákonníka nie je vylúčená ani na právne vzťahy, ktoré boli založené pred účinnosť vyššie uvedenej novely Občianskeho zákonníka. „Ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou.“ (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21. apríla 2015, sp. zn. 3 MCdo 14/2014).

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd je toho názoru, že na daný právny vzťah je potrebné prioritne uplatňovať ustanovenia Občianskeho zákonníka pred ustanoveniami Obchodného zákonníka, jedná sa o výhodnejšiu právnu úpravu vo vzťahu k spotrebiteľovi oproti ustanoveniam Obchodného zákonníka. Dojednanie o voľbe rozhodného práva a to Obchodného zákonníka je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, táto dohoda o rozhodnom práve bola uzatvorená v rozpore s ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka platného a účinného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, jedná sa o dojednanie ktoré svojím účelom obchádza toto zákonné ustanovenie.

21. Súd na základe vykonaného dokazovania tak mal za preukázané, že medzi žalobkyňou a žalovaným bola uzatvorená zmluva o úvere, ktorá je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobkyňa bol poskytnutý úver vo výške 100,- eur, ktorý sa zaviazala splatiť v 6 splátkach vo výške 68,- eur mesačne. V prospech žalovaného žalobkyňa uhradila sumu 168,- eur.

22. Uzatvorená úverová zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere aj v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľských úveroch; uzavretá úverová zmluva nie je vylúčená z pôsobnosti citovaného zákona (§1 ods. 2 zákona). Žalovaný je právnická osoba, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytuje spotrebiteľský úver a žalobca je spotrebiteľom, keďže je fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Podľa citovaného zákona obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je okrem iného aj údaj o dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN), výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. f), j), k) zákona). V súlade s ustanovením § 11 ods. 1 zákona absencia vyššie uvedených údajov nespôsobuje neplatnosť uzavretej zmluvy, avšak poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

23. V prejednávanej veci zmluvný vzťah založený žalobcom a žalovaným neobsahuje údaj o dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti úveru (§ 9 ods. 2 písm. f) Zákona o spotrebiteľských úveroch).

Jednou z obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je údaj o konečnej splatnosti úveru. Pokiaľ je súčasťou dojednanie, že dlžník je povinný splácať úver do okamihu úplného uhradenia čerpaného úveru vrátane príslušenstva, takéto dojednanie nezodpovedá zákonnej požiadavke. Na základe uvedeného možno konštatovať, že údaj o konečnej splatnosti úveru v zmluve absentuje. Zo žiadneho ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva, že v prípade revolvingového úveru, ktorého zaplatenie je predmetom konania, nemusí predmetná zmluva obsahovať údaj o konečnej splatnosti úveru.

Údaj o termíne konečnej splatnosti úveru má byť uvedený presne, a to uvedením konkrétneho dňa, mesiaca a roku, kedy spotrebiteľský úver nadobudne konečnú splatnosť. Význam uvedenej zmluvnej náležitosti súvisí aj s ďalšími nárokmi veriteľa vyplývajúcimi zo zmluvy o úvere. Súd pripomína, že v zmysle ustálenej súdnej praxe (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 143/98, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 19. 11. 2013, sp. zn. 5Co/165/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 30. 5. 2012, sp. zn. 1Co/30/2012, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.2.2014, sp. zn. 5Co/567/2013) veriteľovi prislúchajú zmluvné úroky ako odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov do splatnosti úveru, po jeho splatnosti má nárok na úrok z omeškania. Uvedený údaj preto slúži na rozlíšenie, dokedy je dlžník povinný platiť zmluvné úroky a odkedy úroky z omeškania.

Účelom zákona o spotrebiteľských úveroch a to jeho vyššie uvedených ustanovení je to, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný, v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto sa vyžaduje časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov (obdobný názor je vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19.9.2012, sp. zn. 17Co/151/2012).

Pozri aj rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17Co/315/2012, sp. zn. 16Co/315/2012, Krajského súdu Trenčín sp. zn. 10Co/129/2012, sp. zn. 17Co/360/2015, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/155/2014, sp. zn. 17Co/2/2015.

Je potrebné si uvedomiť, že zákon o spotrebiteľských úveroch je nutne vnímať ako právny predpis slúžiaci na ochranu spotrebiteľa ako slabšieho účastníka právneho vzťahu. Nepochybne teda zákonodarca pod konečnou splatnosťou úveru nemyslel len stanovenie počtu splátok, pretože inak by sa uspokojil s už so spomínanou ďalšou náležitosťou podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. Obe tieto náležitosti teda nie je možné stotožniť a preto termín konečnej splatnosti úveru je potrebné určiť dátumovo (viď aj rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/286/2014).

24. Súd vykonaným dokazovaním mal ďalej za preukázané, že v zmluve o úvere absentuje údaj požadovaný zákonom o spotrebiteľských úveroch v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) a to údaj o termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve je uvedený iba počet splátok 6 a výška mesačnej splátky 28,- eur. Takéto znenie zmluvy je pre bežného spotrebiteľa nejasné, neurčité a nie je ani v súlade s uvedeným zákonným ustanovením. Zákonom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru predstavuje prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke, a aby zároveň nebolo možné, aby si veriteľ voči dlžníkovi uplatňoval aj nároky, na ktoré nemá právo.

Z uvedeného je zrejmé, že povinnými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa úpravy platnej v čase uzatvorenia zmluvy medzi žalobkyňou a žalovaným bola aj výška, počet a termín splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pričom slová výška, počet a termín splátok sa viaže ku každej tam z uvedených zložiek spotrebiteľského úveru, teda tak k istine, ako aj k úrokom a iným poplatkom. Je teda jednoznačne, že v každej zmluve musí byť uvedená tak výška istiny, ako aj úrokov a iných poplatkov, taktiež aj ich počet a termín splátok.

Musí byť bez akýchkoľvek pochybností ustálené, že účelom uvedenej právnej úpravy je poskytnutie ochrany spotrebiteľovi. Spotrebiteľ má byť totiž informovaný o výške úrokov z úveru a poplatkoch súvisiacich s úverom. Žalobca pritom ako dodávateľ má zákonnú povinnosť v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť údaje o výške úrokov a poplatkov a to priamo v zmluve so sankciou straty práva na

úroky a poplatky. Iba takáto informácia pre spotrebiteľa prispieva k transparentnosti trhu a umožňuje spotrebiteľovi poznať rozsah svojho záväzku. Žalovaný v predmetnom prípade však túto možnosť nemal, keďže výška úrokov a poplatkov nie je uvedená v zmluve o spotrebiteľskom úvere (porovnaj uznesenie NS SR sp.zn. 2Cdo/245/2010).

Súd poukazuje, že obdobný právny názor bol vyslovený aj v rozhodnutí Okresného súdu Trenčín sp. zn. 27C/118/2015 zo dňa 09.02.2016, Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 9C/70/2015 zo dňa 02.02.2016, Okresného súdu Prešov sp. zn. 28C/91/2015 zo dňa 10.02.2016, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/66/2015 zo dňa 01.12.2015, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/430/2015 zo dňa 27.09.2016, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/403/2016 zo dňa 12.10.2016, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/397/2016 zo dňa 26.01.2017, Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 5Csp/28/2016 zo dňa 07.03.2017, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/198/2016 zo dňa 29.11.2016.

Účelom náležitostí ustanovených v § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch je informovanie spotrebiteľa, aby vedel rozlíšiť, aká časť splátky bude použitá na istinu, úrok a ďalšie poplatky, čo mu tiež umožňuje zorientovať sa v danej situácii, pretože potom nie je dostatočne určité, akú časť istiny zaplatil, ako bude s jeho platbou naložené a akú časť úveru platí na úroky a ďalšie poplatky, teda odplatu žalobcu. Uvedené nemožno nahradiť uvedením celkovej výšky splátky, ani keď z iných ustanovení zmluvy vyplýva výška úrokov a poplatkov. Citované ustanovenie má za cieľ v zrozumiteľnej forme informovať spotrebiteľa, ako bude s jeho splátkou naložené a najmä, aká časť úveru bude ňou splatená, okrem odplaty veriteľa. Uvedené údaje zmluva uzatvorená medzi účastníkmi neobsahuje. Ide o absenciu podstatnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

25. Jednou z podmienok podnikania významných pre ochranu spotrebiteľa je aj zákaz klamať spotrebiteľa uvádzaním nepravdivých údajov o skutočných vlastnostiach výrobkov alebo služieb alebo úrovni nákupných podmienok. Zo zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva aj povinnosť dodávateľa služieb informovať spotrebiteľa o výške RPMN. RPMN je údajom o skutočných vlastnostiach služby, má byť vypočítaný spôsobom stanoveným podľa prílohy č. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a jednoznačne reprezentuje náklady, ktoré vzniknú spotrebiteľovi s v súvislosti s poskytovaním úveru. V predloženej úverovej zmluve však takýto údaj úplne absentuje a teda nie je naplnená ani dikcia zákona o spotrebiteľských úveroch v zmysle jeho § 9 ods. 2 písm. j).

26. Zmluva neobsahuje ďalšiu podstatnú náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch a to výšku úrokovej sadzby a tiež údaj o priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov podľa písm. y) § 9 uvedeného zákona.

27. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.

28. Žalovanému tak vznikol nárok iba na vrátenie finančných prostriedkov ktoré z jeho strany boli žalobkyni reálne poskytnuté a to vo výške 100,- eur. Nakoľko však žalobkyňa v prospech žalovaného uhradila celkovo sumu 168,- eur, na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu vo výške 68,- eur.

29. Žalovaný namietal premlčanie uplatneného nároku žalobkyne a to z dôvodu uplynutia subjektívnej a aj objektívnej premlčacej doby. Súd sa preto v prvom rade s touto námietkou musel vysporiadať.

Podľa ustanovenia § 107 odsek 1 a 2 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Vo vzťahu k tejto námietke žalovaného súd uvádza, že pri práve na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia plyní jednak subjektívna dvojročná premlčacia doba plynúca odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil, a objektívna trojročná premlčacia doba plynúca odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu, resp. desaťročná pri

úmyselnom bezdôvodnom obohatení. V danom prípade však podľa názoru súdu objektívna premlčacia doba je desaťročná, pretože bezdôvodné obohatenie žalovaného súd považuje za úmyselné.

Žalovaný má v predmete činnosti ako nebankový subjekt dlhodobo poskytovanie úverov a jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Preto ak žalovaný obchádzal zákon o spotrebiteľských úveroch tým, že ním predložená úverová zmluva nemá zákonom stanovené náležitosti, toto jeho konanie sa nedá hodnotiť inak ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu.

Súd poukazuje na obdobný právny názor vyslovený v rozhodnutiach odvolacích súdov a to Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/293/2014, 2Co/9/2012, 3Co/89/2011, 5Co/134/2012, 7Co/84/2011, 12Co/16,17,18/2016, 17Co/50/2015, 18Co/282/2015, 20Co/295/2016, 21Co/72/2014, rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 9Co/648/2013.

Pokiaľ sa jedná o subjektívnu premlčaciu dobu, súd je toho názoru že táto začala plynúť dňom 28.09.2016, t.j. dňom kedy sa žalobkyňa dozvedela, že na strane žalovaného na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu tým, že plnila z úverovej zmluvy aj nároky na ktoré v zmysle zákona žalovanému nárok nevznikol. Žalobkyňa danú skutočnosť uviedla v žalobe a za účelom daného tvrdenie predložila súdu aj prehlásenie Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS ktoré oslovila v danom čase za účelom poskytnutia právneho poradenstva. Žalobu následne podala dňa 28.11.2016, teda počas plynutia subjektívnej premlčacej doby. Obdobne premlčanie posúdil napr. aj Okresný súd Svidník v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove v rozsudku sp.zn. 2C/79/2010-260 z 23.10.2013.

Súd sa nestotožňuje s názorom žalovaného, že táto premlčacia doba začala plynúť dňom nasledujúcim po prijatí posledného plnenia zo strany žalobkyne, ktorým plnila na rámec istiny a to na úroky a poplatky. Ako súd vyššie uviedol, žalobkyňa v tom čase plnila žalovanému v dobrej viere že mu hradí nároky, ktoré si žalovaný nárokoval v zmysle zmluvných dojednaní, ktoré už v tom čase mali byť dojednané v súlade s platnou právnou úpravou. Žalobkyňa však žalovanému uhradila poplatok na ktorý žalobcovi nárok nevznikol, tak ako to súd uviedol v predchádzajúcich odsekoch a neznalosť žalobkyne ako spotrebiteľa v čase plnenia, že plnila to čo nemala, nemôže byť posudzovaná v jej neprospech. Aj zákonná formulácia plynutia premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia je koncipovaná tak, že subjektívna premlčacia doba začína plynúť až odo dňa keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Pri samotných úhradách spotrebiteľ plní titulom uzatvorenej zmluvy a vzhľadom na obvyklé právne vedomie vôbec si nie je vedomý toho, že prijatím jeho platieb dochádza na strane dodávateľa k vzniku bezdôvodného obohatenia. Samozrejme nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia nemôže byť uplatňovaný v neurčitom časovom intervale a práve danému účelu zodpovedná zákonná úprava stanovujúca objektívnu premlčaciu dobu.

Súd preto považoval vznesenú námietku premlčania zo strany žalovaného za nedôvodnú.

30. V súlade s vykonaným dokazovaním súd preto považoval nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 68,- eur za preukázaný a dôvodný a preto v tejto časti žalobe vyhovel.

Žalovaný sa s plnením peňažného záväzku dostal do omeškania a to preukázateľne druhým dňom nasledujúcim po doručení žaloby, keď žaloba bola žalovanému doručená dňa 25.01.2017, pričom doručenie žaloby súd považoval za kvalifikovanú výzvu na vrátenie sumy 68,- eur. Súd preto žalobkyni odo dňa 27.01.2017 priznal nárok na úrok z omeškania v zákonnej výške 5 % ročne zo sumy 68,- eur až do jej zaplatenia.

31. Okrem nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia si žalobkyňa uplatnila aj nárok na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v čl. 10 Všeobecných obchodných podmienok žalovaného.

Z vymedzenia tejto zmluvnej podmienky v žalobnom návrhu a Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, z prebiehajúcich súdnych konaní vedených proti žalovanému je súdu známe, že sa jedná o zmluvnú podmienku v zmysle ktorej si voči žalobkyni uplatnil nárok na zaplatenie poplatku vo výške 2/3 z poskytnutého úveru. Zmluvná podmienka však v takomto znení používaná zo strany žalovaného už bola rozhodnutiami súdov a to nie len prvoinštancných, ale súdov odvolacích, určená za neprijateľnú

zmluvnú podmienku z dôvodu, že spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán sporu na úkor spotrebiteľa a to v zmysle v tom čase platných ustanovení Občianskeho zákonníka. Príkladmo na niektoré rozhodnutia poukázala sama žalobkyňa priamo v žalobnom návrhu.

Súd poukazuje na znenie § 53a Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. Súd v takomto prípade ex officio prihliada na dané skutočnosti a z takto uplatnenej zmluvnej podmienky nárok v konaní neprizná.

32. V zmysle nových procesných pravidiel zavedených Civilným sporovým poriadkom je možné domáhať sa určenia určitej skutočnosti, pričom žalobu o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky súd považuje za žalobu výlučne podľa § 137 písm. d) CSP a teda len ak by takéto oprávnenie žalobcovi vyplývalo z osobitného právneho predpisu (najmä z hmotného práva), mohol by sa formou takejto žaloby súdnou cestou domáhať svojho práva. Žaloba, ktorou sa domáha žalobca určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky nie je formulovaná ako žaloba na určenie, či tu právo je alebo nie je, ale je formulovaná ako žaloba o určenie právnej skutočnosti (neprijateľnosti), ktorej prípustnosť je založená osobitným predpisom. V tomto prípade však zo žiadneho osobitného predpisu nevyplýva výslovná možnosť takúto žalobu podať a takýto výklad súdu § 137 CSP je odôvodnený aj obsahom dôvodovej správy ku citovanému ustanoveniu Civilného sporového poriadku.

33. Od určovacej žaloby v zmysle § 80 písm. c) O.s.p., ktorou je aj žaloba o určenie neplatnosti právneho úkonu, treba odlišovať žalobu o určenie právnej skutočnosti. Určenie existencie právnej skutočnosti (teda nie právneho vzťahu alebo práva) rozhodnutím súdu, prichádza do úvahy iba vtedy, ak to zákon pripúšťa. V takom prípade však nejde o určovaciu žalobu, ale o žalobu inú, v § 80 O.s.p. neuvedenú, pri ktorej netreba preukazovať naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Takouto žalobou je napr. žaloba podľa § 175k ods. 2 O.s.p., žaloba o určenie doby splnenia dlhu podľa § 564 Obč. zákonníka, žaloba o neplatnosť rozviazania pracovného pomeru podľa § 77 Zákonníka práce i žaloba o neplatnosť výpovede z nájmu bytu podľa § 711 ods. 6 Obč. zákonníka (rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/37/2009 zo dňa 24.02.2010).

Určovacími žalobami v zmysle § 80 písm. c) nie sú žaloby o určenie právnej skutočnosti, u ktorých naliehavý právny záujem na požadovanom určení vyplýva z právneho predpisu (napríklad žaloba podľa § 175k ods. 2, žaloba o určenie doby splnenia dlhu podľa § 564 Obč. zákonníka, žaloba o určenie neplatnosti výpovede z nájmu bytu podľa § 711 ods. 6 Obč. zákonníka a podobne), pričom v takýchto prípadoch sa naliehavý právny záujem na požadovanom určení nemusí tvrdiť, ani preukazovať. V preskúmvanej veci sa navrhovateľ podaným návrhom domáhal, aby súd určil, že jeho dlh zanikol splynutím a nie je ho možné uspokojiť, keďže tu vôbec nie je. Aj podľa názoru odvolacieho súdu, takýto návrh navrhovateľa, nie je návrhom o určenie existencie, resp. neexistencie práva, alebo právneho vzťahu v zmysle § 80 písm. c) O.s.p. Navrhovateľ žiada o určenie, že nastala nejaká skutočnosť, ktorá vyvoláva právom predvídané následky, teda žaluje o určenie právnej skutočnosti. Žalobu dlžníka o určenie právnej skutočnosti zániku jeho dlhu však žiadny právny predpis neprípúšťa, takáto žaloba nemá podklad v hmotnom práve (rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4Co/799/2013 zo dňa 19.03.2015).

34. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalobu v časti o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky ako nedôvodnú zamietol. Vyslovenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky v zmysle žalobného návrhu by nemalo žiadne opodstatnenie a žiadaný právny dopad na strany sporu. Úverový vzťah medzi stranami sporu zanikol splatením poskytnutého úveru s príslušenstvom žalobkyňou.

Rozsudok v tzv. individuálnom spotrebiteľskom spore vydaný podľa platnej právnej úpravy (§ 290 až § 300 Civilného sporového poriadku), je záväzný len pre strany konania a len v prejednávanej právnej veci, nie je záväzný pre každého. Civilný sporový poriadok nenadväzuje na predchádzajúcu právnú

úpravu Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorej by malo byť vyhlásenie neprijateľnej podmienky v individuálnom spore záväzné aj pre dodávateľa v iných zmluvách alebo pre iných dodávateľov. Práve subjektívna záväznosť rozsudkov v individuálnych sporoch bola dôvodom pre zavedenie osobitného typu konania o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach a práve toto je konaním kde súd skúma neprijateľnosť zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalé obchodné praktiky nezávisle od okolností konkrétneho prípadu. Rozsudok vydaný v takomto konaní je potom záväzný pre každého.

35. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danej právnej veci boli predmetom konania dva samostatné nároky žalobkyne. Súd žalobe v časti o zaplatenie bezdôvodného obohatenia vyhovel, v tejto časti bola úspešná žalobkyňa a žalobu ohľadom nároku na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky zamietol a v tejto časti bol úspešný žalovaný. Vzhľadom na čiastočný úspech žalobkyne a žalovaného, povahu uplatňovaných nárokov, skutočnosť že sa jedná o spor vyplývajúce zo spotrebiteľskej zmluvy a výsledok súdneho sporu súd o trovách konania rozhodol tak, že žalobkyni priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 50 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,

- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.